

Vänsterpress om Libanon – augusti 2020

I början av denna månad inträffade en förödande explosion i Beiruts hamnområde. Närmare 200 döda, tusentals skadade och enorma materiella skador. Katastrofen blottade ytterligare brister och korruption i det redan krisdrabbade Libanon, och omfattande demonstrationer och andra opinionsyttringar bröt ut. Detta föranledde miljöministerns och informationsministerns avgång. Kort därefter lämnade hela regeringen in sin avskedsansökan.

OBS: Artikeln från amerikanska *Jacobin magazine* har tidigare inte publicerats någon annanstans på svenska.

Se även: [”Upproret i Libanon fortsätter”](#) (intervju från februari 2020)

Martin Fahlgren 21/8 2020

Foton från Twitter

Innehåll

Flamman.....	1
<i>Landet där förändring är omöjlig</i>	<i>1</i>
Jacobin magazine	4
<i>Inget slut i sikte för Libanon</i>	<i>4</i>
Offensiv	7
<i>Explosiva massprotester fäller Libanons regering.....</i>	<i>7</i>
Proletären.....	10
<i>Vad vi inte får höra om krisen i Libanon.....</i>	<i>10</i>
Revolution	13
<i>Revolutionen i Libanon: en explosion av klasshat</i>	<i>13</i>

Flamman

Landet där förändring är omöjlig

Sam Carlshamre

Flamman 14/8 2020

Explosionen i Libanon är en tragisk symbol för ett land som sedan årtal dignar under misskötsel och korrupt finanskapitalism. För att förändring ska kunna åstadkommas i landet där "sekteringen" gör all sådan omöjlig måste undantagstillståndet först utsträckas till alla samhällsklasser.

När 2 750 ton ammoniumnitrat exploderade mitt i Beirut och resulterade i en 43 meter djup krater, minst 200 döda, tusentals skadade och tiotusentals förstörda hem, var det nästan en övertydligt symbolisk bild som kablades ut över världen. Det var dels en helt konkret symbol för den osäkerhet och det kaos som landets styre befinner sig i, men också för vad de sociala, politiska och ekonomiska spänningar som byggts upp inom landet under decennier riskerar att leda till.

Det faktum att material till en bomb femtontusen gånger kraftigare än den som högerterroristen Timothy McVeigh sprängde i Oklahoma City 1995 legat helt oskyddat mitt i en miljonstad som Beirut säger egentligen det mesta man behöver veta om hur katastrofalt misskött Libanon är. För Elia El Khazen, socialist och drivande aktivist i oppositionella sammanhang i Libanon, är det glasklart var ansvaret för att detta kunde ske ligger:

– De skyldiga till explosionen i Beiruts hamn är medlemmarna i Libanons styrande skikt. Det är kombinationen av deras nonchalans, girighet, inkompetens och systematiska vanskötsel som har dödat, skadat och gjort människor hemlösa, säger han till Flamman.

Trots, eller på grund av, att de flesta nog inser att det ligger något i detta satte explosionerna igång febrila försök med att avleda ansvaret. I ett första skede manade företrädare från i princip alla etablerade politiska krafter – från Hizbollah till president Michael Aoun – till "nationell enighet och sammanhållning", samtidigt som de febrilt försökte flytta skulden till olika tjänstemän och underlydande.

Föga förvånande lät sig libaneserna inte nöja med utsikten att någon tulltjänsteman dras inför rätta. Tvärtom tycks explosionen och den groteska misskötsel som den avslöjade åter ha väckt till liv en protesterörelse mot misskötseln som har pågått det senaste året men som tappade momentum i samband med Corona-pandemin. Lördagens demonstrationer var till exempel de största sedan oktober förra året. Det är inte heller bara vänsterradikaler som protesterar. Även ärkekonserverativa institutioner som det maronitiska patriarkatet krävde regeringens avgång i efterspelet till explosionerna.

Efter en helg präglad av våldsamma protester, där mer än 700 personer skadades, och efter att en tredjedel av ministrarna avgått avgick slutligen också regeringen i måndags. Även om det naturligtvis är en framgång oroar sig många för att explosionen snarare ska bli en ursäkt för makthavarna att behålla kontrollen:

– Det är helt nödvändigt att vi stannar på gatorna, säger Elia El Khazen. Undantagstillståndet gör det möjligt för de styrande att kontrollera folkmajoriteten med direkt repressiva metoder, och skjuta ansvaret bort från sig själva eller permanenta en militarisering av samhället.

Förra tisdagens explosion var dock långt ifrån början på Libanons kris. Läget i landet var redan före explosionen desperat. Utöver den extra chock som Corona har inneburit befann sig landet redan tidigare i djup ekonomisk kris. Inflationen har skenat med drastiskt sjunkande reallöner som följd, och statens ekonomi och är i princip körd i botten. För ett land som

Libanon som är helt beroende av livsmedelsimport – 90 procent av baslivsmedlet vete importerar till exempel, i första hand genom just den hamn som just totalförstörts – kan detta snabbt leda till en direkt livshotande situation. Enligt Rädda barnen går redan i dag en halv miljon barn hungriga i landet, och UNICEF har varnat för att landet kan drabbas av generell svält om inget görs. Vissa bedömare har till och med varnat för en upprepning av den ökända Seferberlik-svälten under Första världskriget, då hundratusentals människor svält ihjäl.

Enligt Tina Lawandos, en libanesisk marxistisk aktivist, är detta kulmen på många års allt svårare förhållanden:

– Invånarna har fått kämpa för att överleva i många år, på grund av ständigt dyrare samhällsservice och högre levnadsomkostnader. Den kris vi går genom just nu har bara lagt sten till börda för den libanesiska arbetarklassen.

Till stor del är dock den nuvarande krisen en politisk kris. Förra hösten briserade de största protester som landet sett på flera år. Den 17 oktober demonstrerade så många som två miljoner människor – en tredjedel av Libanons totala invånarantal – och regeringen tvingades avgå. Protesterna gällde allt från korruption till stigande levnadsomkostnader, och omfattade i princip hela landet och alla samhällsgrupper:

– 17 oktober-revolutionen var ett decentraliserat uppror mot de hårda villkor som Libanons invånare tvingats leva under. Det var insikten att kärnan i den politiska konflikten handlar om klass, och inte religion, ras eller vilken ”sekt” man tillhör som gjorde det möjligt för folket att resa sig mot utsugningen, säger Tina Lawandos.

Men det som ett tag såg ut som början till den förändring av det politiska läget som landet så väl behövde har med tiden övergått till att ytterligare spä på känslan av hopplöshet. Det mest talande är att det tycks vara just den letargi och ineffektivitet som protesterna riktade sig mot som besegrat dem. Den libanesiska staten är helt enkelt mästare i att inte åstadkomma något, men också i att inte bryta ihop eller låta sig avskaffas.

Orsaken till denna märkliga kombination är Libanons ”sektersiska” politiska struktur. Denna har sitt ursprung i en överenskommelse mellan olika religiösa grupper (eller snarare deras ledare, de så kallade zu’amaa) – de så kallade sekterna – om hur makten ska fördelas. Enligt denna ”nationella pakt” (mithaq watani) ska exempelvis presidenten alltid vara kristen maronit, premiärministern alltid sunnitisk muslim, parlamentets talman alltid shiit, och så vidare. Samma sak gäller för parlamentsvalen: alla medborgare röstar efter religiös tillhörighet, vilket gör det i praktiken omöjligt för ett icke-konfessionellt parti att vinna makt.

Syftet var förstås att säkerställa att ingen sekt tog makten på de andras bekostnad. Men trots, eller på grund av, det här systemet har landet skakats av återkommande konflikter om maktfördelningen, varav det 15 år långa inbördeskriget mellan 1975 och 1990 är den blodigaste. Dessutom har systemet bidragit till att ytterligare fördjupa och rota den sektaristiska logiken i samhället: i princip allt i Libanon sker, fördelas eller styrs via dessa etnisk-religiösa strukturer. Och så länge detta gäller även politiken finns knappast något hopp om att libaneserna ska kunna uppnå ett verkligt sekulärt samhälle.

En av dem som djupast har analyserat det sektaristiska systemet är den libanesiske filosofen och marxisten Mahdi Amil (1936-1987). Till skillnad från de flesta liberala eller ”progressiva” kritiker menade han att det är meningslöst att se detta politiska system som ett misslyckande eller misstag. Enligt Amil är just ”oförmågan att, inom ramen för sin egen expanderade reproduktion, avskaffa de förkapitalistiska produktiva relationerna” i själva verket det som definierar den fullt utvecklade kapitalismen i globalt underordnade länder som Libanon.

Att systemet baserar sig på de så kallade sekterna betyder inte att dessa i någon definitiv mening existerar, eller går tillbaka på något som definitivt gör det, till exempel ”religioner”

eller "etniciteter". Dessa är tvärtom särfenomen som bara existerar inom ramen för just den här sortens stater: "Sekten är inte ett självständigt helt. Sekten är ingen essens, och inte ett ting. Den är en politisk relation som bestäms av en specifik historisk fas i klasskampens rörelse", skriver Amil.

Förklaringen till uppkomsten av den hybridform som den libanesiska staten representerar är att den inhemska borgerligheten är så svag och beroende av utländska intressen. För att bevara sin makt måste den alltså låta "traditionella" former fortleva, och låta ekonomin och staten utvecklas i symbios och ömsesidigt beroende. Enligt Amil är det bara på detta sätt man kan upprätthålla en politisk relation "som binder de arbetande klasserna till borgerligheten" och omöjliggör politisk opposition.

Följden blir att både stat och ekonomi blir deformationer jämfört med vad vi vanligtvis uppfattar som ett "modernt" samhälle. Dessutom betyder det att varje krav på förändring av det politiska systemet blir ett existentiellt hot mot den härskande klassens makt, samtidigt som all förändring förblir omöjlig utan just en förändring av detta system.

Tina Lawandros delar i stora drag den här analysen.

– Det är atomiseringen av arbetarklassen som gör det möjligt för den libanesiska borgarklassen att hindra politiseringen av det lidande som arbetarna drabbas av. Den socio-ekonomiska krisen förskjuts i stället till sekterism och identitetspolitik.

Den ekonomiska bas som motsvarar det sekteristiska systemet, som både förutsätter och förutsätts av det, är Libanons groteskt överdimensionerade finanssektor. Landet har visserligen en lång historia som centrum för handel och bankväsende i Mellanöstern, men det nuvarande systemet är till stor del en produkt av återuppbyggnaden efter inbördeskrigets slut 1990. I ett läge då landets produktiva ekonomi var helt i spillror kom den finansiella ekonomin att bli helt dominerande.

– Redan vid inbördeskrigets slut genomförde staten ett antal avregleringar och åtstramningar. För att stabilisera ekonomin knöt man den lokala valutan till dollarn, vilket gjorde ekonomin helt beroende av utländskt kapital. Effekten blev en hyperfinansialisering som den produktiva ekonomin aldrig hämtade sig från, säger Tina Lawandros.

De senaste åren har dock detta i grunden dysfunktionella system antagit nationella proportioner då centralbanken har visat sig befinna sig i maskopi med det privata kapitalet.

– Lokala affärsbanker har lånat ut pengar till staten till extremt höga räntor. Därför är det i dag privata libanesiska banker som äger den största delen av statsskulden.

Föga förvånande har protesterna – utöver kraven på politisk reform – kommit att inrikta sig mycket mot just bankväsendet. Drivande i detta är organisationen Nationalisera bankerna! där både El Khazen och Lawandros är aktiva. Man kräver att staten tar över det privata bankväsendet och att centralbankens verksamhet öppnas för insyn.

– Vår rörelse uppstod efter att Libanons monetära katastrof till slut avslöjades. Vi för dels en kampanj mot landets finanskapitalistiska produktionssätt och samlar arbetare och aktivister från alla olika grupper. Dessutom samordnar vi aktioner från vanliga småsparare som tillsammans stormar banker och kräver att få ut sina pengar, säger Tina Lawandros.

Var den nuvarande krisen kommer att sluta är omöjligt att sia om. Premiärminister Hassan Diab har utlyst nyval som ett försök att avleda demonstranternas ilska. I ett annat system än det libanesiska hade detta förmodligen kunnat leda till något slags förändring. Men på grund av det sekteristiska systemets logik är det knappast möjligt i Libanon.

– Det är avgörande att vi lyckas undvika nyvalen som bara kommer att producera en majoritet snarlik de som styr land sedan inbördeskrigets slut, och som är bär ansvaret för såväl det ekonomiska sammanbrottet som för explosionen. Vi måste kontrollera gatorna och bygga upp

en parallell maktform av oberoende organisationer och grannkommittéer som kan sköta samhället, nu när vi ser den härskande klassen falla sönder inför våra ögon, säger Elia El Khazen.

Kraven på en grundläggande omorganisering av hela Libanons ekonomi och politiska system är naturligtvis väldiga anspråk. Men det är samtidigt svårt att se hur något mindre än detta skulle räcka. För att parafrasera Walter Benjamin: undantagstillståndet är redan regel för vanliga libaneser. Nu gäller det att utlösa ett verkligt undantagstillstånd som gör det möjligt att hitta kursen ut ur det system som förutsätter det.

Jacobin magazine

Inget slut i sikte för Libanon

Derek Davidson

Jacobin magazine 10/8 2020

Libanon har varit offer för ett oändligt antal katastrofer, där förra veckans explosion av ammoniumnitrat bara är den senaste. Men vi kan varken lita på att dess egna korrumperade eliter eller europeiska nyliberaler som Emmanuel Macron faktiskt kan få slut på dem.

Om den franske upplysningsfientliga figuren Joseph de Maistre hade rätt när han sa att ”varje land får den regering det förtjänar”, då är det svårt att föreställa sig vad det libanesiska folket har gjort för att förtjäna sin. Förra tisdagen satte någon sorts explosion eller eld fyr på 2.750 ton ammoniumnitrat, som sedan 2014 hade lagrats i ett magasin i Beiruts hamn. Den explosion som blev resultatet förstörde hamnen, inklusive Libanons anläggningar för lagring av spannmål, och skadade en stor del av den libanesiska huvudstaden.

Mer än 150 personer har hittills bekräftats döda och tusentals har skadats. Hundratusentals har förlorat sina hem, och de första beräkningarna av kostnaden för att reparera skadorna har varit miljarder, kanske så mycket som 15 miljarder dollar.

Om vi bortser från de otänkbara dödsfallen och förstörelsen, och om explosionen i sig själv var hela historien, så skulle det inte finnas så mycket mer att säga. Olyckor händer ju trots allt – och för närvarande finns inga bevis som tyder på att explosionen skulle ha utlöst medvetet. Och olyckor med ammoniumnitrat kan vara särskilt allvarliga, vilket folket i Tianjin i Kina fick uppleva för nästan fem år sedan, eller folket i Texas City 1947. Även om en fullständig utredning av de försummelser som gjorde att ett så farligt ämne fick ligga och vänta i ett magasin i dåligt skick i hamnen i mer än 6 år skulle visa sig vara avskräckande och skulle förhindras från att hända igen, så är de tyvärr inte särskilt anmärkningsvärda. Liknande slarv föregick explosionen i Tianjin.

Det som särskiljer tisdagens explosion är att den fungerar som en vanhedrande kulmen för en politisk elit, vars korruption, brister och allmänna förfall har plågat Libanon sedan det fick sin självständighet från Frankrike 1943. Denna korruption har sina rötter i den inblandning utifrån som kolonialmakter som Frankrike har gjort i landets politiska system.

De politiska och ekonomiska misslyckandena hänger ihop

Libanon är inget rikt land, men det är inte heller fattigt. Upptäckter nyligen tyder på att det finns fyndigheter av gas i östra Medelhavet som erbjuder landet framtidsutsikter av en inhemsk energiindustri, men under större delen av sin existens har den libanesiska ekonomin haft sin grund i landets finanssektor, ”där inga frågor ställs”. I mitten av 1900-talet, då oljan skapade växande ekonomier i hela Mellanöstern och arabiska aristokrater som plötsligt blivit rika behövde ett ställe att gömma undan sina pengar, var Libanon och dess banker glada att

stå till tjänst.

Som det senaste året har visat så tydligt, var denna livliga finanssektor tyvärr byggd på kvicksand. Kort sagt berikade Libanons finanseliter sig själva med utländska insättningar, skapade en otrolig ojämlikhet och berövade regeringen på resurser.

Regeringen tvingades ta stora lån till hög ränta bara för att betala grundläggande nödvändigheter som livsmedelsimport. Detta osäkra tillstånd kunde bara vidmakthållas med hjälp av ett pyramidspelsliknande system med lån till hög ränta, från regeringen till centralbanken till handelsbankerna till insättarna. När de utländska lån som var grunden till detta system började minska, som de har gjort på senare år, föll ekonomin samman.

Libanon har nu ställt in betalningarna av sin skuld, och värdet på dess valuta befinner sig i fritt fall. I ett försök att förhindra en ekonomisk kollaps började bankerna förra året sätta gränser för uttag och överföringar av utländska valuta till utlandet. Inskränkningarna begränsade de libanesiska småspararnas tillgång till sina egna pengar, men tidigare i år hävdade en visselblåsare att bankerna själva hade fortsatt att föra över omkring 6 miljarder dollar till utlandet.

Den vacklande ekonomin drev i höstas ut tusentals demonstranter på gatorna med krav på massiva politiska förändringar, eftersom Libanons ekonomiska misslyckanden inte kan frikopplas från dess politiska misslyckanden.

Historien om Libanons politik är en historia om interna fraktionsstrider mellan korrumperade partibossar, eller *za'imer*. Det är en historia om en regering som inte har kunnat sköta sophämtningen i sin största stad på ett kompetent sätt, eftersom *za'imerna* strider om vem av dem som ska få dela ut de lukrativa sophämningskontrakten.

Det är historien om ett land vars folk dagligen drabbas av återkommande strömavbrott, eftersom den viktigaste politiska fraktionen tjänar mer på att kanalisera offentliga pengar till utländska kraftbolag, eller på att se till att Libanons mäktiga privata energilobby ska få sin del av kakan, än vad de gör på att bygga nya kraftverk.

Libanon är ett helt igenom korrumperat land, och rankas på plats 137 av 180 i Transparency Internationals korruptionsindex för 2019. Korrruptionen härrör från en trasig politisk modell som tillämpades av de franska kolonialmyndigheterna efter Första världskriget, och vilken stärktes på nytt efter landets förödande men till stor del oavgjorda inbördeskrig 1975-1990.

När den franska regeringen tog kontrollen över det tidigare ottomanska Syrien i slutet av Första världskriget, hade den två mål: att bygga upp en kolonial närvaro i östra Medelhavet för att konkurrera med Storbritanniens protektorat i Egypten, och skapa en libanesisk stat med en i huvudsak kristen befolkning. Så föddes Storlibanon, ett franskt mandat som riktade in sig på regionen Libanonberget med till största delen kristna maroniter och druser, men förstärktes genom att inkludera de mer sunnimuslimska och shiamuslimska dominerade regionerna runt den.

I ett försök att få ihop detta lappverk till en fullfjädrad nation, vände sig de franska ämbetsmännen till den ottomanska perioden och skapade ett politiskt system där lagstiftande mandat och regeringstjänster delades ut på religiös basis.

Men istället för att sy ihop Libanon blev resultatet att de lokala religiösa partiledare, *za'imer*, som kontrollerade utdelningen av poster stärktes och utnyttjade kontrollen för att blåsa upp sig politiskt och ekonomiskt. De förenade sig med de korrumperade finanseliterna för att hålla igång pyramidspelet som berikade en liten klick på den libanesiska allmänhetens bekostnad.

De mäktigaste *za'imerna* rekryterade beväpnade miliser till sina nätverk, och tillsammans

med de spänningar som skapades av ett religiöst baserat system som gynnade Libanons kristna befolkning framför den växande muslimska befolkningen, utlöste konkurrensen mellan dem så småningom ett inbördeskrig. Kriget avslutades med hjälp av Taif-överenskommelsen 1989, som korrigerade kvoterna för parlamentsplatser och beslutsfattare för att ta hänsyn till de demografiska förändringar som hade skett sedan det franska mandatets dagar, men i övrigt lämnade det förgörande *za'im*-systemet orört.

Det finns ett direkt samband mellan explosionen i hamnen och *za'im*-systemet. Som Joe Macaron från arabiska centret i Washington påpekar, sköts hamnen gemensamt av Beiruts hamnmyndighet och Libanons tullförvaltning. De kontrolleras av olika *za'im*-nätverk – tullen av ett nätverk som är knutet till den libanesiska presidenten Michel Aoun, hamnmyndigheten till ett nätverk som är knutet till den tidigare premiärministern Saad al-Hariri.

De är var och en bara ansvarig inför sin skyddsherre, inte regeringen eller det libanesiska folket. Givetvis finns det nästan inget samarbete mellan dem. Att ingen av dem tog ansvar för att ta itu med lagret av ammoniumnitrat är inte överraskande.

Inget slut i sikte

För det libanesiska folket som protesterade förra hösten och har gått till attack igen efter explosionen i hamnen, finns det inget tydligt slut på dess lidande. De massiva politiska förändringar som behövs för att avskaffa *za'im*-systemet och sopa undan de korrumperade eliterna går inte att uppnå så länge dessa eliter kontrollerar den politiska och ekonomiska makten. Och de visar inga tecken på att ge upp.

Aoun har redan avvisat tanken på en internationell undersökning av explosionen, tydligen utifrån principen att samma personer vars korrruption och försummelser orsakade katastrofen är de enda som man kan lita på håller sig själva ansvariga för den. Inte ens premiärminister Hassan Diabs och hela hans regerings avgång i måndags kommer att leda till några meningsfulla förändringar, eftersom den politiska klass ur vilken Diabs regering uppstod fortfarande bestämmer.

Hjälp påstås siktas vid horisonten.

Den franske presidenten Emmanuel Macron ledde en givarkonferens för FN i söndags för att samla ihop pengar till nödhjälp- och återhämtningsarbete i Beirut. Innan den började twittrade han optimistiskt att ”nu avgörs Libanons framtid”.

Det finns några problem här. Först och mest uppenbart är att ”Libanons framtid” avgjordes vid en händelse där inga libaneser deltog bortsett från Aoun, som är måltavla för en stor del av den regeringsfientliga rörelsen. Men att ge europeiska regeringar ansvar för att reformera den libanesiska politiken är som att låta räven vakta hönshuset.

Det var ju trots att just den franska regering som Macron nu leder som skapade Libanons Frankensteinmonster till politiska system för att gynna sina koloniala ambitioner. Men nu är Paris tillbaka för att fixa det problem de orsakade. Vad kan gå fel?

Om det har funnits en konstant faktor i Libanons politik sedan 1943, fränsett de egna eliternas korrruption, så är det att resten av världen inte har kunnat lämna landet ifred. Från det franska mandatet till USA:s intervention 1958 för att rädda dåvarande president Camille Chamoun från ett folkligt uppror, till PLO:s ankomst på 1970-talet, till Syriens, Irans och västs interventioner under inbördeskriget, till Israels invasion och ockupation från 1982 till 2000, har det libanesiska folket aldrig varit fritt att avgöra sitt eget öde.

Idag förvärras den fraktionism som finns inneboende i *za'im*-systemet av de varierande lojaliteter som många av fraktionerna har till utländska makter, vare sig det är USA, Israel, Saudiarabien eller Iran.

Det är Libanons förbindelser med Iran, närmare bestämt via det shiamuslimska politiska partiet och paramilitära gruppen Hizbollah, som sannolikt kommer att avgöra hur mycket internationellt stöd Libanon faktiskt får. Med hjälp av sauderna har USA och Israel utnyttjat Hizbollahs roll i det libanesiska politiska systemet för att göra Libanon till ett slagfält via ombud i sitt oändliga, misslyckade försök att tämja Iran. Innan hamnkatastrofen återopades Hizbollahs ökande politiska styrka i Libanon som rättfärdigande för att förneka Beirut den internationella hjälp som desperat krävs för att börja laga landets trasiga ekonomi.

Som en otvetydig kugge i Libanons politiska maskineri förtjänar Hizbollah sin del av skulden för det tillstånd som landet nu befinner sig i. Men innan främmande länder börjar kräva politiska förändringar i Beirut måste de göra upp räkningen med de skador som deras tidigare inblandning har medfört – och som nu är synliga över hela staden.

Översättning: Göran Källqvist

Offensiv

Explosiva massprotester faller Libanons regering

Arne Johansson

Offensiv 12/8 2020

Förra veckans explosion i den libanesiska huvudstaden Beiruts hamn var en av de värsta som drabbat en storstad. Den rasande nytändning av Libanons massprotester som detta utlöste har redan efter några få dagar tvingat den libanesiska regeringen att avgå.

Explosionen i Beiruts hamn den 4 augusti drabbade uppemot hälften av Beiruts byggnader som mer eller mindre urblåsta fönster och dörrar, vända bokhyllor och kraschade lampor och porslin, medan 6 200 bostadshus har raserats eller skadats så svårt att det gjort 300 000 hemlösa. När väl alla minst 20-talet hittats som fortfarande saknas och fler avlider bland de mer än 6 000 skadade kommer antalet dödsoffer att bli betydligt större än de hittills 160 räknade.

Men det kunde också ha blivit mycket värre. Tusentals kunde ha dött om explosionen inträffat tidigare på dagen innan folk gått hem från jobbet eller om inte områdets många barer och restauranger varit tomma på grund av coronan.

Explosionen inträffade i ett Libanon som redan befann sig i en oemotsvarad ekonomisk, social och politisk kris. Den utlöste också en ännu mer explosiv folklig vrede än de fredliga massprotesterna under hösten 2019.

Gator och torg har åter ekat av nytända krav på att landets ekonomiska och politiska elit måste avgå, ställas till svars och straffas. Människor har marscherat med bilder på hängda ministrar.

Sedan tiotusentals demonstranter deltagit i nya rasande protestdemonstrationer utrustade med revolutionära slagord och symboliska galgar för Libanons makthavare, utrikesministeriet och miljöministeriet ockuperats, ekonomiministeriet kort intagits liksom Libanons Bankförbund och intensiva försök gjorts att inta parlamentet hade redan under helgen tre ministrar och flera parlamentsledamöter avgått.

På måndagens regeringsmöte avgick sedan hela regeringen, efter bara sju månader vid makten.

Vad som utlöste den explosion av de 2 750 ton lättantändligt ammoniumnitrat, som sedan 2013 fanns lagrat i Beiruts hamn finns det än bara spekulationer om.

Hur det gick till när den högexplosiva lasten som var på väg från Georgien till en spräng-ämnesfabrik i Mocambique hamnade i Beirut, har berättats av den ryske sjökaptenen på det i Moldavien (ett land utan kust) bekvämlighetsregistrerade lastfartyget Rhosus.

Bakom hela affären stod en rysk oligark, bosatt på Cypern, Igor Gretjusjkin. Denne hade dirigerat båten till Beirut för att där lasta på några tunga maskiner i en ny affär som skulle kunna betala kostnaden för passagen genom Suezkanalen. Då maskinerna visade sig vara för stora för att få plats på båten och Gretjusjkin, som inte ens hade kunnat betala hamnavgiften i Beirut, övergett alltihop, förklarade hamnmyndigheterna båten som sjöoduglig och höll kvar besättningen som gisslan i nästan ett år innan de till slut beslagtogs lasten (båten sjönk senare i hamnen).

Där har sedan lasten av ammoniumnitrat legat tills den explosion inträffade som under ett atombombsliknande moln förvandlade lagerbyggnaden till en 43 meter djup krater, blåste sönder en gigantisk silo som förvarade 85 procent av Libanons sädesförråd och anställde enorm förödelse i en stor del av Beirut.

Att risken för en katastrofal olycka var stor hade både domstolar och ansvariga myndigheter varnats för i flera år, utan att agera. Så sent som den 20 juli hade säkerhetstjänsten sammanställt en ny rapport om riskerna som sänts till både presidentens och premiärministerns kontor.

Sedan de första massprotesterna inleddes i oktober 2019, utlösta av planerade skattehöjningar på bensin, tobak och mobilsamtal, har rörelsen snabbt eskalerat till att riktas emot hela det korrupta systemet.

Detta kännetecknas av att den politiska makten i den på papperet demokratiska och sekulära republiken delas upp i fixerade proportioner mellan de sekteristiska eliter som anser sig företräda de kristna, sunnimuslimska, shiamuslimska och drusiska folkgrupperna.

Presidenten ska till exempel enligt det så kallade Taif-avtalet som avslutade det långvariga libanesiska inbördeskriget 1975-1990 och Libanons grundlag vara en maronitisk kristen, premiärministern sunnimuslim och parlamentets talman shiamuslim.

Bara sedan förra hösten har det libanesiska pundet tappat 80 procent av sitt värde på den svarta marknaden, medan priserna på mat i juni hade tredubblats på ett år.

Libanon har med nöd och näppe lyckats hålla det syriska kriget utanför sina egna gränser, men har en ekonomi som sedan mycket länge varit i hög grad integrerad med Syriens. Därmed har landets ekonomi också drabbats stenhårt av både det syriska kriget, liksom av Trumps skärpta sanktioner mot alla som handlar med Syrien och Iran.

Av Libanons idag 7 miljoner invånare var redan innan explosionen en tredjedel arbetslösa, inklusive en stor del av landets 1,5 miljoner syriska flyktingar och nära en halv miljon palestinska flyktingar och deras ättlingar.

Libanons BNP uppges ha rasat med 20 procent sedan förra året, samtidigt som staten redan innan den snabbt förvärrade coronakrisen och förra veckans explosion var så gott som bankrutt och statsskulden 170 procent av BNP.

I explosionens spår ställs nu hundratusentals utblottade människor på gatan, samtidigt som bristen på mat snabbt kan bli akut, tre sjukhus och flera skolor har förstörts och vården redan innan var överväldigad av coronakrisen.

Visserligen flygs akut nödhjälp in från flera länder och har politiska makthavare under en digital givarkonferens arrangerad av den franske presidenten Macron utlovat stöd till de nödställda via frivilligorganisationer på 300 miljoner dollar (drygt 2,6 miljarder svenska

kronor).

Men till de uppskattningsvis minst 15 miljarder dollar (131 miljarder kronor) som krävs bara för att bygga upp vad explosionen raserat är avståndet långt, samtidigt som både den Internationella valutafonden IMF och internationella ledare hycklande kan utnyttja vreden på Libanons gator genom att kräva ”strukturella reformer” som villkor för eventuellt stöd till återuppbyggnaden. Från dem har Libanons arbetare, fattiga och förtryckta inget att hämta.

”Folket kräver att regeringen faller” har det skanderats på gatorna. Något som redan lyckats, men frågan är hur ett annat system ska se ut, organiseras och ledas?

Det är sannolikt att den avgående regeringen sitter kvar som expeditionsregering, samtidigt som försök nu görs att hitta någon förhandlingslösning i samarbete med Macron och IMF. Ingen tilltro till något sådant!

Frånvaro av de traditionella facken inom Generalkonfederationen av libanesiska arbetare (GCLW) i massprotesterna var en slående konsekvens av hur den sekteristiska maktdelning som följde efter inbördeskrigets slut också lyckades splittra, infiltrera och försvaga den tidigare rätt starka och framgångsrika fackföreningsrörelsen, som idag bara organiserar 5-7 procent av Libanons arbetare, ned från 20-25 procent på 1960- och 70-talet.

Men, som Nada Maucourant Atallah påpekade i Levanten-magasinet Le Commerce i februari, har i proteströrelsen sedan den 17 oktober förra året krav på länge uppgivna socio-ekonomiska rättigheter som ”social trygghet, jobb, omfördelning” åter stått i centrum. Hon pekar också på en avgörande styrka för rörelserna i Tunisien och Sudan: att de i varje fall delvis har kunnat använda sig av befintliga fack eller professionella yrkesorganisationer.

I Libanon såg många förra hösten den unga, spontana och ledarlösa rörelsen som en styrka, men när en avgörande förändring ska genomföras krävs till syvende och sist även organisering, program och valda ledare.

Frågan är nu om trycket underifrån också kan leda till nya revolutionära och socialistiska oppositionsrörelser inom de etablerade men svaga fack som redan finns? Kanske kan också till en början nya och mer slagkraftiga rörelser formeras kring de organisationer för lärare vid olika universitet och skolor och andra yrken i stil med Sudans som började växa fram i oktober förra hösten?

I avsaknad av en fungerande stat har dagarna efter förra veckans explosion en imponerande solidaritet underifrån vuxit fram i Beirut och hela Libanon.

Många vittnesmål talar om hur frivilliga strömmat till för att röja upp, både från grannarna i de egna kvarteren, och från andra orter än de mest drabbade. En uppstädning av de egna gatorna har redan kommit igång och hjälp erbjuds från alla håll för att återupprusta de sönderslagna hem som ändå kan bli beboeliga.

Hjärtknipande hjälp med distribution av mat och tak över huvud har inte bara erbjudits av grannar och släktingar utan till och med av trångbodda syriska flyktingar och palestinier i flyktingläger som Sabra och Shatila.

Ur sådana initiativ skulle också nya nätverk och nya socialistiska rörelser över alla sekteristiska gränser snabbt kunna bli en ny faktor i organiseringen. När krav nu kan komma att resas på val till en konstituerande församling, som snabbt kan utarbeta en ny grundlag för hur samhället ska organiseras, måste detta bemötas med krav på en revolutionär konstituerande församling som måste väljas med bas i de nya och tidigare massprotesterna.

När samhället ska återuppbyggas och sekterismen besegras krävs det att en ny statlig och transparent bank skapas som röjer undan det korrupta libanesiska banksystem som är okänt

för sina hemligstämplade skumraskaffärer, nya gemensamt ägda och demokratiskt planerade byggbolag och nyckelindustrier, det vill säga ett övergångsprogram till en demokratiskt och socialistiskt Libanon i ett demokratiskt och socialistiskt Levanten (Mellanöstern).

En segerrik början av den libanesiska revolutionen, som redan har lyckats vända regeringen och kan inleda en ny vår av organisering, kan precis som den första fasen av den arabiska våren och även de omfattande massprotester som under 2019 skakade stora delar av både Mellanöstern, Nordafrika, Sydamerika och andra regioner också tända nya präriebränder av enorm social kraft.

Proletären

Vad vi inte får höra om krisen i Libanon

Marcus Jönsson

Proletären 7/8 2020

Efter katastrofen i Beirut rapporteras det flitigt om den ekonomiska krisen och korrupta politiker – mindre om USA:s och Israels roll. Och situationen är svår. "Vi är i den värsta krisen sedan inbördeskriget", säger Malake Maatouk i Beirut till Proletären.

Den fruktansvärda explosionen i Beiruts hamn slog ut hela stadsdelar och gjorde 300.000 människor hemlösa.

Den fruktansvärda förödelsten i Beirut har tillfälligt vänt världens blickar mot Libanon. Minst 157 människor är döda, tusentals skadade och sjukhus förstörda och överbelastade. Bilder på sociala medier visar hur gatan utanför ett sjukhus färgats helt röd av blodet från offren. Och enligt Beiruts guvernör Massan Abboud har minst 300.000 människor blivit hemlösa efter att den kraftigaste av de två explosionerna blåste ut hela stadsdelar.

Den senaste katastrofen i Libanons våldsamma historia kommer när landet redan är i djup ekonomisk kris, vilket det också rapporteras flitigt om i media. Att ansvariga politiker och tjänstemän känt till att 2.750 ton ammoniumnitrat i mer än sex år har förvarats i Beiruts hamn, utan nödvändiga säkerhetsåtgärder, har också gjort att den utbredda korruptionen får välförtjänt uppmärksamhet.

Men andra saker talas det tystare om. Hur USA:s sanktioner, med syfte att avvärja Hizbollah – den sociala, politiska och militära rörelse som har ett massivt folkligt stöd efter att ha försvarat landet mot Israels senaste invasion 2006 – spelar en destruktiv roll i krisen.

Inte heller påtalas det enorma hyckleriet i hur grannen i söder, Israel, erbjuder nödhjälp till Libanon bara dagar efter att premiärminister Netanyahu hotat Hizbollah och Libanon med ett nytt anfall.

Men den ekonomiska krisen är högst verklig, och märks inte minst för alla de palestinier som lever i Libanon som andra klassens medborgare, efter att deras släktingar fördrevs från Palestina vid staten Israels bildande.

Malake Maatouk är en av dem. Hon bor i det överbefolkade flyktinglägret Shatila i Beirut, där hon sköter förskoleverksamheten i ungdomscentret CYC.

– Vi är i den värsta krisen sedan inbördeskriget som tog slut 1990. Explosionen kommer att föra Libanon tio år tillbaka, säger Malake Maatouk till Proletären.

Hon berättar om hur den skenande inflationen försvårat livet i lägret ytterligare. Priset för ett paket ägg gick på några veckor från 7.600 till 13.000 libanesiska pund.

– Kött, kyckling, fisk, mjölkersättning, rengöringsprodukter... Prishöjningarna har gjort allt svårare att få tag på.

De senaste två månaderna har centret stängt, på grund av coronaviruset. Lyckligtvis har det trångbodda Shatila bara haft ett enda fall av smitta. Men situationen är svår.

– Lidandet för palestinier, både i och utanför lägren, har förvärrats på grund av det libanesiska pundets dåliga växelkurs, prismanipulationen på den svarta marknaden och de dramatiskt höjda priserna. Växelkursen och inflationen äter upp pengarna för dem som har något att ta ut som de har sparat, som släktingar utomlands skickat till dem.

Sedan förra hösten har det återkommande varit stora, politiskt brokiga demonstrationer i Beirut, som riktat sig mot korruptionen och hela det politiska etablissemangen. Malake Maatouk instämmer i den utbredda kritiken av den styrande eliten. Den ekonomiska krisen är skapad av bankerna och av korrupta politiker som roffat åt sig av statens resurser, säger hon.

Frankrikes president Macron blev igår den första utländska ledaren att besöka det sargade Beirut efter tisdagens explosion, med löften om fransk hjälp i utbyte mot ekonomiska ”reformer”. Då fylldes Malake Maatouks flöde i sociala medier av hyllningar till den franske statschefen. ”Macron är inte rädd för folket. Han är en riktig ledare, till skillnad från de som styr oss”, tyckte många.

Det är en historiens ironi att den gamla kolonialmaktens nuvarande president kan tas emot som en hjälte i det tidigare franska protektoratet. Det moderna Libanon, med dess komplicerade och sekteristiska inrikespolitik, är fött ur den imperialistiska inblandningen i området.

Under första världskriget lät Storbritannien och Frankrike dela upp det osmanska riket mellan sig i intressesfärer genom Sykes-Picot-avtalet, som också godkändes av Tsarryssland. Efter oktoberrevolutionen i Ryssland avslöjade bolsjevikerna det hemliga avtalet, och hur kolonialmakterna redan delat upp det område mellan sig där de utlovat en självständig arabisk stat.

Samtidigt uppmuntrade britererna den sionistiska rörelsen, vars miliser etniskt rensade dagens Israel på palestinier, och som skulle komma att utropa staten Israel efter andra världskriget.

Sedan dess har Israel invaderat Libanon flera gånger, den senaste 2006 i kriget mot Hizbollah. Vid Israels invasion och ockupation 1982 lät Israel kristna falangistmiliser gå in i de ockuperade lägren Sabra och Shatila, där de slaktade fler än tre tusen palestinier och libaneser i fruktansvärda massakrer.

De senaste veckorna har spänningen mellan Israel och Libanon åter ökat. Så gott som dagligen kränker israeliskt militärflyg Libanons luftrum, den 24 och 25 juli inte mindre än 29 gånger inom loppet av två dygn.

Måndagen samma vecka, den 20 juli, bombade Israel i Libanons östra grannland Syrien, i utkanten av huvudstaden Damaskus. Det är inget ovanligt, under kriget i Syrien har Israel bombat landet hundratals gånger. Det ovanliga var att Israel officiellt tog på sig attacken som dödade fem soldater, varav en från Hizbollah, som slåss på regeringssidan mot jihadistgrupperna som i nio år försökt störta Assadregeringen i Damaskus.

Därför kom hotet från Israel och Netanyahu som nämndes i början av artikeln. Om Hizbollah vill hämnas sin fallna krigare – vilket de lovat göra – ska såväl Hizbollah som den libanesiska regeringen ha klart för sig att Israel kommer att slå tillbaka oproportionerligt hårt.

Och det är inga tomma hot, utan den rådande israeliska militärstrategin som kallas Dahieh-doktrinen. Den är uppkallad efter den shiamuslimska stadsdelen Dahieh i Beirut, där Hizbollah har stort stöd och där Israel därför anföll urskilningslöst i kriget 2006.

Strategin går helt enkelt ut på att inte göra någon skillnad på fienden och den infrastruktur som fienden rör sig i, och att slå till med så extremt asymmetriskt övervåld att fienden i framtiden avstår från att göra motstånd, eftersom det kostar för mycket. En strategi som Israel upprepade gånger tillämpat inte bara i Libanon utan också i Gaza.

De här händelserna de senaste veckorna, och den geopolitiska verkligheten med Israels ständiga aggressioner, utgör också en viktig fond till krisen i Libanon, men nämns knappast i svensk media. Inte heller hur USA:s sanktioner mot Syrien slår också mot den libanesiska ekonomin. Eller att Israels uppbackare i Washington förbereder fler sanktioner riktade mot de enda som kan stå upp mot Israel i regionen.

USA har terrorstämplat Hizbollah, både dess politiska och militära gren. Den republikanske Texassensatorn Ted Cruz förbereder för närvarande ett lagförslag som förbjuder USA:s regering att stödja någon regering som Hizbollah har inflytande i, vilket innefattar Libanons nuvarande där Hizbollah ingår i samma allians som den kristne presidenten Michel Aoun. (Enligt Libanons konstitution måste presidenten vara kristen maronit, premiärministern sunnimuslim och talmannen shiamuslim.)

Protesterna förra hösten ledde till att dåvarande premiärministern Saad Hariri avgick och i januari i år tillsattes en ny regering. Nu väntar med största säkerhet en ny demonstrationsvåg i efterdyningarna av explosionen, som det återstår att se vem som får skulden för. Redan har bland andra hamnchefen arresterats.

Regeringen har utlovat en snabbutredning av hur det är möjligt att flera tusen ton explosiva kemikalier förvarades på ett osäkert sätt i mer än sex år. Utredningen ska vara klar på bara fyra dagar, vilket får sägas stå i skarp kontrast till att inte ha löst förvaringen på sex år.

Libanon är extremt importberoende och importerar det mesta av sin mat. Nu är den livsviktiga hamnen i Beirut förstörd, och den redan svåra livsmedelssituationen kommer att skärpa läget ytterligare.

Invånarna i Beirut är med rätta förbannade på korrupta politiker som inte kan tillgodose folkets behov, och återigen kommer kravet ”avgå alla” att runga på gatorna. Risken är tyvärr att det både bildligt och bokstavligt ständigt explosiva Libanon går ur askan i elden.

Säkert är att samma imperialistmakter som i decennier ägnat sig åt att söndra och härska i Mellanöstern inte kommer med det libanesiska folkets bästa för ögonen.

Revolution

Revolutionen i Libanon: en explosion av klasshat

Adam Zeineddine

Revolution 21/8 2020

Explosionen i Beirut har lett till en explosion av ilska och masskamp, och de libanesiska massorna är återigen ute på gatorna. Vi säger: Det finns inga styrkor att lita på utom era egna! Libanons arbetarklass – omkullkasta hela detta ruttna system!

Den 4 augusti skakades Beirut av en fruktansvärd explosion. Hamnarna totalförstördes och allting inom en radie av nio kilometer skadades. Tryckvågen var så kraftfull att fönsterrutorna till och med skallrade på Cypern – över 26 mil bort från explosionen. Minst 6000 personer har skadats och 158 omkommit – och siffrorna fortsätter att stiga. Enbart förstörelsen har gjort [300.000 personer](#) hemlösa.

För den libanesiska befolkningen var tillvaron en kamp redan innan explosionen. Libanons härskande klass har drivit landet till ruinens brant. Landets ekonomi befann sig redan i djup kris. Till följd av en devalvering av valutan som resulterat i massinflation [beräknades 45 procent av Libanons befolkning hamna i fattigdom under 2020](#). Och detta var innan covid-19, och innan explosionen. De libanesiska massorna har genomlidit fruktansvärda umbäranden. Därför är det inte förvånande att massorna ännu en gång tagit till gatorna i den här tragedins efterspel.

Förra året såg vi en massrörelse där över två miljoner människor gick ut på gatorna och krävde regimens avgång. Nu demonstrerar tiotusentals i Beirut. Kravet är inget mindre än en fullständig systemförändring. Demonstranterna har dragit den korrekta slutsatsen att det inte räcker med att byta ut regeringen – alla korrupta politiker måste bort.

Trots att både kravallpolis och armén satts in mot demonstranterna, har massorna kämpat tillbaka och försökt röra sig mot Nationalförsamlingen. Libanons Bankförbunds huvudkvarter stormades och tändes eld på, vilket säger någonting om det intensiva hatet mot den rika, kapitalistiska eliten. Slogorden ”Folkets vilja är regimens fall” hörs återigen.

Rörelsen återföds

Efter explosionen den 4 augusti utropade den Hizbollah-backade libanesiska regeringen omedelbart nationell enhet för att bemöta katastrofen. Den typen av retorik kan kanske ha fungerat tidigare – men inte längre. Massorna förkastade den omedelbart. Istället samlades tusentals i centrala Beirut. De började därifrån röra sig mot Parlamentstorget, med syfte att ockupera det, men hindrades av armén. Många demonstranter skrek åt armén att de borde ansluta sig till massornas sida, mot den härskande klassen. [En kvinna hördes ropa: ”På riktigt, är armén här? ... Gå med oss, så kämpar vi mot regeringen tillsammans!”](#) En annan skrek: ”Vem matar era barn och ger dem vård när de behöver? Ni är precis som oss!”

Ett annat uttryck för ilskan är att (oäkta) galgar rests på Martyrernas torg, där dockor föreställande Hassan Nasrallah (Hizbollahs ledare) och den tidigare premiärministern Hariri har hängts, tillsammans med den tidigare generalen och presidenten Aoun och hans mäktige svärson Gebran. Rörelsen kräver att den härskande klassen tar ansvar för vad sin korruption och ignorans, och straffas därefter. En demonstrant tog ett foto med galgarna och skrev: ”Här borde politikerna hänga”.

Det är viktigt att förstå att den här ilskan funnits där sedan tidigare. När Libanons politiker och härskande klass talar om att ”finna de ansvariga och ställa dem inför rätta” behöver de i själva verket bara se sig själva i spegeln. De är ansvariga för den libanesiska befolkningens

lidanden. I årtionden har Libanons befolkning kämpat i fattigdom, medan landets elit levt lyxliv och tjänat multum på korruptionen. Sexton timmar om dagen har befolkningen i Libanon inte ens tillgång till elektricitet. [Kloakvatten har också blivit ett problem i landet, sedan regimen på grund av bristande infrastruktur helt enkelt bestämt sig för att dumpa det i Medelhavet](#). Sophämtningen är också ett stort problem – de ansvariga låter helt enkelt bli att sköta det, och låter sopberg byggas upp på Libanons gator. De senaste årens massrörelser var vad som krävdes för att ta tag i detta mycket grundläggande behov. Utöver detta är [över en tredjedel av den arbetsföra befolkningen arbetslös](#) på grund av den ekonomiska krisen.

Explosionen var bara den sista droppen som fick bägaren att rinna över. Den härskande klassen i Libanon var så upptagna med att fylla sina egna fickor att de inte tänkte nämnvärt på att de lämnat en tickande bomb i mitten av stan. Nu ställer massorna dem till svars.

Låt inte rörelsen kapas!

En viktig lärdom från rörelsen i oktober 2019 var den enorma enhet de libanesiska massorna visade. De tillät sig varken splittras av religion eller politisk tillhörighet, utan två miljoner människor gick ut på gatorna. Inom loppet av bara några veckor [tvingades den dåvarande Haririregeringen att avgå](#). Den härskande klassen har i årtionden använt sig av splittringens taktik för att dela befolkningen utifrån olika sekteristiska linjer, men den här gången misslyckades de. Rörelsen var enad.

I explosionens efterspel har vi sett samma enighet. Över hela landet har hjälpbrigader satts upp för att stötta räddningsarbetet i Beirut och börja rensa upp bland ruinerna. Detta står i stark kontrast till regimen handlingsförlamning. Representanter från myndigheterna kan inte ens visa sig på gatorna utan att stöta på glåpord och tillrop från massorna. De spadar, skyfflar och kvastar som används för att röja bland ruinerna används nu också mot statliga byggnader och de betongväggar som skyddar Nationalförsamlingen.

Det sker försök till splittring nu också. Framförallt försöker det högerreaktionära Kataebpartiet (falangisterna) utnyttja rörelsen och positionera sig för att kunna bilda en ny regering. Kataebpartiets generalsekreterare Nazar Najarian dödades i explosionen. Tre parlamentsledamöter från partiet har lämnat parlamentet, och partiets ordförande Samy Gemayel har appellerat till massorna att gå med dem i kampen för ”ett nytt Libanon”. Slogans från Kataeb och andra ”oppositionspartier” har börjat leta sig in i rörelsen. Framförallt slagorden ”Avväpna Hizbollah” och ”Beirut är en stad fri från vapen” har använts av en del demonstranter. Detta är ett eko av Kataebpartiets krav på att Hizbollah ska avväpnas, under ”demokratins” och ”konstitutionalismens” täckmantel.

Detta är en bluff och en distraktion. Kataebpartiet står inte på massornas sida. Detta är ett parti som tillsammans med de den israeliska armén låg bakom de upprepade massakrerna av palestinier, socialister och kommunister under inbördeskriget i Libyen. De lägger fram sådana här paroller i ett försök att avleda rörelsens fokus från kravet på att hela systemet ska falla, och begränsa den till att bara handla om att byta regering. Kataebpartiet hoppas på att kunna ta över efter att Hizbollahregeingen fallit. De kommer då att fortsätta driva samma politik som de drivit i årtionden och låta samma gamla orättvisor att fortsätta. Det är precis den här typen av sekteristiska manövrar och splittringsförsök som tidigare lett till inbördeskrig som arbetarklassen fått betala för.

Vi måste vara mycket tydliga här. Inget parti som representerar Libanons härskande klass kan vara någon vän till massan. Förra årets slagord löd: ”Allihopa, betyder allihopa”. Dessa banditer är alla gjorda av samma virke, och man kan inte sätta någon som helst tilltro till dem.

Imperialistiskt hyckleri

Flera olika imperialistmakter var mycket snabba med att utropa sitt ”stöd” till demonstan-

terna. Dessa ulvar i fårakläder leds av Frankrikes president Macron. Den franska regeringen har gått ut med att de kommer att samla in bistånd till Libanon. Macron besökte själv Beirut kort efter att explosionen. USA har också gått ut och försvarat demonstranternas rätt att protestera fredligt. Libanon verkar ha många mäktiga vänner.

Det behövs ingen närmare titt på Libanons historia för att Macrons hyckleri ska bli uppenbart. Det nuvarande, sekteristiska, politiska systemet – baserat på religion – skapades och fulländades av den franska kolonialmakten i syfte att upprätthålla kontrollen över sin koloni. Libanons formella självständighet villkorades med att detta system skulle hållas intakt för att garantera imperialismens fortsatta kontroll över landet. Den härskande klassen använder sig fortfarande av samma splittrande politik. Macron talar gärna om det ”naturliga bandet” mellan Libanon och Frankrike. Denna ”traditionella relation” liknar i själva verket den mellan slaven och slavägaren. Den härskande klassen i Libanon har ofta vänt sig till Frankrike i tider av nöd och Frankrike har bidragit med miljardbelopp som slösats bort eller använts för att upprätthålla status quo.

Sanningen är att Macron gjort en politisk beräkning. Det går inte bra för honom på hemma-plan. Den franska arbetarklassen föraktar honom: hans stöd ligger på ynka 38 procent. Det är därför knappast förvånande att Macron försöker skifta fokus till hans goda gärningar internationellt, samtidigt som han upprätthåller en god relation till Libanons haltande härskande klass.

Samtidigt vill imperialistmakterna utnyttja att Beirut ligger i ruiner för att pracka på Libanon IMF-dikterade ekonomiska ”reformer” (läs: kontrareformer), vilket om något skulle förvärra situationen i landet och, i nära samarbete med Libanons ruttna härskande klass, stärka imperialismens grepp om landet.

IMF-topparnas cyniska beräkningar är illa dolda. I ett uttalande, som levererades när räddningsarbetet med att gräva fram folk ur ruinerna fortfarande pågick, sa IMF:s chef Kristalina Georgieva: ”IMF undersöker alla möjligheter att stötta Libanons folk. Det är nödvändigt att komma ur dödläget i diskussionen om nödvändiga reformer, och istället lägga fram ett väl genomtänkt program för att ordna upp ekonomin, och bygga upp landet igen, ansvarsfullt och med tilltro till landets framtid”. [vår kursivering]

Vi vet vad det betyder när IMF pratar om ”reformer” de anser ”nödvändiga”. Under de senaste åren har IMF insisterat på massiva nedskärningar i Libanons statsbudget, som inkluderat sänkta löner för arbetare i offentlig sektor, borttagande av subventioner för elektricitet, höjda skatter, sänkta pensioner, etc. De vill att landets arbetare och fattiga ska betala priset för att deras system krisar.

Varken Macron eller någon annan imperialist har något intresse av en verklig förändring i Libanon. Detta är samma makter som genom en uppsjö av allianser stöttat Libanons krigsherrar i årtionden. Situationen i Libanon beror till stor del på att dessa makter tävlar med varandra om inflytande i landet. Massorna kan inte förvänta sig någon hjälp av dem – det vore som att sluta en pakt med djävulen.

Enda vägen ut är genom en revolution

Situationen i Libanon är mycket svår. Befolkningen lider och Beirut – en gång Mellanösterns pärla – ligger nu i ruiner. Men som ordspråket lyder: ”det är alltid som mörkast innan gryningen”. Det finns en lösning. Det rådande systemet måste omkullkastas, och folket måste ta makten. Det finns ingen annan väg.

De enorma mängder pengar som krävs för att återuppbygga Beirut, och ge hem åt de hundratusentals hemlösa, finns redan i Libanon. Kapitalisternas och miljardärernas tillgångar

måste exproprieras, och användas som en del av en demokratiskt planerad produktion som styrs av behov, inte vinst. Korrupktion är ett symptom på en ruttet kapitalistiskt system. För att utrota korrupktionen måste man avskaffa själva kapitalismen och byta ut det mot en demokratisk stat styrd av den arbetande befolkningen.

För att åstadkomma detta kan massorna bara lita till sina egna styrkor. Vi måste avvisa den härskande klassens partier, imperialistmakterna och alla som för att gynna sig själva försöker splittra och försvaga rörelsen. Istället måste arbetarrörelsen kämpa för att åstadkomma en folklig revolution, där hela den arbetande befolkningen dras in. Splittrad kan rörelsen besegras. Men står rörelsen enad, finns inga styrkor i Libanon som kan besegra arbetarna. Framåt mot segern!

Original: [Lebanon's revolution: an explosion of class anger](#)